

Svitanie

Číslo 3/2020

Ročník 19

**Časopis farnosti sv. Michala Archanjela
v Závode**

ÚVODNÍK

Návrat k evanjeliovej rýdzosti

Cirkev moja, Cirkev moja, aj keď si zašpinená, vždy si len moja Cirkev. Takto spieval sv. František s gitarou v ruke, keď sa vráti z Ríma do Assisi.

Šéfredaktorka:

Ivana Potočňáková

Redakčná rada:

Pavol Černý

Samko Černý

Mária Hollá

Peter Kudláč – farár

Alena Pavelková

Veronika Prévajová

Gabriela Tarasovičová

Jazyková korektúra:

Anna Mäsiarová

Tlač a grafika:

Tlačiareň Luna, Moravský Svätý Ján

Vydavateľ:

Farský úrad Závod,

www.zavodfarnost.sk.

Vydávané pre vlastnú potrebu.

Sväta cirkev je božsko-ľudská ustanovenie. Založil ju Ježiš Kristus – Boží Syn, riadi a vedie ju Duch Svätý a tvoríme ju my ľudia – pokrstení a veriaci v Ježiša Krista. To, čo v Cirkvi pochádza od Boha, je dokonalé a sväté. To, čo pochádza od nás, ľudí, je také, akí sme my, ľudia, ktorí Cirkev tvoríme. A keďže sme aj nedokonalí a hriešní, aj vonkajší obraz Cirkvi je takýto... Preto sa sv. František takto modlil a spieval. Videl a zažil veľa nedokonalostí na vtedajšom pápežskom dvore.

Ked' listujeme dejinami Cirkvi, zistujeme, že každá doba mala svoje temné i svetlé stránky, mala svojich hriešnikov i svätcov. Nie je tomu inak ani dnes. I keď dnešná situácia je v mnohom iná. V minulých storočiach nemali ľudia televíziu, internet, facebook, možnosť cestovať ani iné vymoženosť modernej komunikácie. Žiaľ, tieto komunikačné prostriedky možno aj zneužiť: na veľmi

rýchle šírenie zla, na ohováranie, šírenie poplašných správ (HOAX), klamstiev a neoverených správ, ba i myšlienok rozlepťávajúcich jednotu Cirkvi, dôveryhodnosť jej učenia a dokonca zameraných proti Svätej cirkvi i jej hlave Svätému Otcovi. Keď Martin Luther začal šíriť svoje myšlienky, veľmi mu nahral vynález kníhtlače. Dnes vďaka rôznym fóram na internete, kde väčšinou anonymne môže každý byť ten „najmúdrejší“, všetkému „rozumiet“, a cítiť sa „kompetentný“, k všetkému sa vyjadrovať, sa takéto „vysoko odborné“ myšlienky šíria závratnou rýchlosťou a väčšinou nie je možné sa im brániť.

Rozumný kresťan katolík by mal vedieť, že nie je múdre otvárať dvere duše veciam, ktoré nás chcú obrať o pokoj, vnútornú rovnováhu a jasný ciel nášho života, ktorým je Kristus a večný život s ním. Treba teda odmietať, nečítať, nepodporovať takéto veci, jednoducho: „...nedávajte miesto diablu!“ (Ef 4, 27). Pán Ježiš nato založil Cirkev, aby nás viedla k spáse. On žije vo svojej Cirkvi, miluje ju a aj svoj život za ňu obetoval. Je to jeho milovaná Nevesta. On je jej Hlavou a my všetci pokrstení sme jeho údmi. Apoštolom jasne povedal: „Kto vás počúva, mnä počúva, a kto vami pohŕda, mnou pohŕda. Kto však pohŕda mnou, pohŕda tým, ktorý ma poslal“ (Lk 10, 16).

Hoci mnohí súčasníci sv. Františka z Assisi sa rozhodli pre tzv. reformáciu, pričom sa v podstate odtrhli od Cirkvi, narušili jej jednotu tým, že neposlúchli biskupa, ani Svätého Otca a začali bojovať proti Cirkvi, sv. František, naopak, začal s reformou seba samého a tým podnietil vnútornú obnovu Cirkvi a jej návrat k evanjeliovej rýdzosti. Takýchto „sv. Františkov“ potrebuje aj dnešná doba. Kresťanov, ktorí sa neboja brániť Cirkev, byť verní jej učeniu a uvádzat do života závery Druhého vatikánskeho koncilu.

V týchto dňoch slávime „hody“, teda výročie posvätenia nášho farského kostola sv. Michala a o pár dní budeme sláviť aj liturgickú spomienku sv. Františka z Assisi. Vždy, keď budeme prechádzať bránou kostola, majme na pamäti, že kostol je obrazom Cirkvi, ktorá je vybudovaná zo živých kameňov – z nás. Nech nás to motivuje byť zo dňa na deň kvalitnejším stavebným materiálom postaveným na uholnom kameni, ktorým je Kristus.

Veľa odvahy budovať a chrániť Cirkev, nenechať sa pomýliť tými, čo narúšajú jej jednotu a rást v láske ku Kristovi vám vyprosuje váš duchovný otec Peter.

Jaké Závody? No závody o duše!

Už v predchádzajúcim vydani Svitania sme písali o tom, že náš duchovný otec Peter Kudlák oslávil v júni 25. výročie kňazskej vysviacky. Za nás, farníkov sme mu k tomuto výročiu zablahoželali s vyprosením Božích milostí ešte v júni. Koronaopatrenia však neumožnili oslávencovi pripraviť vo výročnom termíne slávnosť na počesť vysviacky. Stalo sa tak 1. septembra a miestom, kde sa veriaci, rodina i priatelia stali svedkami dojímavej slávnosti, boli rodné Radošovce. Práve tam, v obci nedaleko Skalice, kde sa narodil, miništroval a dodnes sa k rodičom a sestre rád vracia nás pán farár.

Pane, aj na mňa si sa pozrel

Kto žehná kolísku aj truhlu? Kňaz. Prezentácia s takýmto titulkom vítaла v kostole Narodenia Panny Márie pozvaných hostí. Slávnostne vyzdobený kostol, mladí v radošovských krojoch aj atmosféra očakávania svedčili, že o chvíľu príde niečo výnimočné. A prišlo. Osemnásť kňazov pri jednom oltári sa len tak nevidí. Bárka, oblúbená pieseň sv. Jána Pavla II., sprevádzala kroky duchovných. Pán zastavil sa na brehu a v Radošovciach našiel mladého Petra. Vkladaním rúk otca arcibiskupa Jána Sokola sa 10. júna 1995 stal kňazom. Stal sa 16. kňazom v 20. storočí, ktorého Cirkvi dali Radošovce – obec bohatá na ľudí ochotných íšť za Pánom. O 25 rokov neskôr da-koval za podporu, pomoc a modlitby všetkým, ktorí ho týmito rokmi spre-vádzali.

Piškóty miesto hostíí

Kadiaľ viedla cesta otca Petra k Bohu? Narodil sa, symbolicky, na Božie narodenie. O 9. hodine rannej v skalickej nemocnici. Ako chlapec mal rád seriál Bella a Sebastián, bol nesmierne inšpiratívny: malý Peter dostal psa, akého mal hlavný hrdina a vybral meno svojej sestričke podľa ďalšej filmovej postavy. Odjakživa mal rád autá. Na výzvu pána farára začal miništrovať a okrem toho si doma so sestrou „slúžili“ sväte omše. Funkciu hostie plnili piškóty. V škole ho bavili matematika a fyzika. Študoval na skalickom gymnáziu a s partiou farníkov precestovali Slovensko. Nežná revolúcia ho zastihla na vojenčine v českej Kadani. A naznačila odpoveď na otázku: kam po vojne? Do seminára. V tom čase v ňom malo Záhorie mimoriadne bohaté zastúpenie.

Spoločnosť, ktorá sa len tak nevidí – 18 kňazov pred jedným oltárom.

Kľúče od 7 farností

Kazateľ, dekan Štefan Maják, v homílii hovoril o kňazstve, ktoré je darom. Ten treba kontemplovať a chrániť. Je to služba. Nie funkcia ani pracovné miesto. „*Tento dar je potrebné prijať, nie privlastniť si a premeniť na funkciu,*“ uviedol Š. Maják. „Vtedy by dar stratil nezíštnosť.“ Peter Kudláč dostal po vysviacke v roku 1995 postupne kľúče od siedmich farností. Tou aktuálnou je naša, závodská. A že aké „závody“ to sú, ktoré zvádzajú kňaz Peter? Predsa „závody“ o duše! Jeho rodáci mu želali, aby mu svätej tajomstvá nezovšedneli. S vďakou a želaniami sa pripojila partia z mladosti, speváci z farnosti, spolužiaci zo seminára aj Rodzina veseuá.

Aby nám svitalo

Režisérsky rukopis nad slávnosťou mala Silvia Kudláčová, vedúca spoločenstva Rodzina veseuá: „Som vďačná Pánu Bohu, že naši rodičia sa mohli dožiť a zúčastiť sa tejto slávnosti. Tešíme sa, že aj farníci zo Závodu prijali pozvanie a prišli vyjadriť svoju vďaku za dar kňaza aj pre Vašu farnosť.“ Pani Silvia poslala aj špeciálny odkaz pre Svitanie: „Nech sa darí časopisu, aby aj jeho prostredníctvom „svitalo“ všetkým, ktorí ho budú čítať, že naším spoločným cieľom je NEBO. Tak nech tento cieľ nikdy nestratíme. Nech sme si vedomí, že bez sviatostí a bez kňazov, ktorí nám ich vysluhu-

Kazateľom slávnoſtej sv. omše bol čičmiansky dekan Štefan Maják.

jú, ťažko potrafíme k nebeskej bráne. Modlite sa, prosím, aj za môjho brata, aby bol dobrým pastierom zvereného stáda.“

Ivana • Foto: Daniela Smolinská

Slová vďaky i povzbudenia. Gratulanti sa striedali pri mikrofóne.

Malý Peter, darček pod stromček pre manželov Kudláčcovcov. Na fotografii už oslavuje prvé narodeniny.

ZO ŽIVOTA FARNOSTI

eRkári opäť spolu!

Začiatkom septembra sme mali prvé eRko stretnutie po niekoľkých mesiacoch. Pandemické opatrenia zasiahli aj nás, preto sa niet čo čudovať, že sme sa veľmi tešili na opäťovné stretnutie v našom Pastoračnom centre Božieho milosrdenstva. Potešilo nás aj to, že Tomáš Rusňák prijal naše pozvanie a prišiel nám porozprávať o svojom živote a práci v Centre sv. Filipa Neriho v Kene. Deti Tomášovo rozprávanie a fotografie veľmi zaujali a neváhali sa pýtať na všetko, čo ich zaujímallo. Naša tradičná hodina a pol ubehla veľmi rýchlo.

Už v tomto čase pripravujeme už aj 26. ročník Dobrej noviny. Verím, že bude možné absolvovať koledovanie v Závode v takom rozsahu, na aký sme zvyknutí. Samozrejme, budeme rešpektovať aktuálne usmernenia eRka a nariadenia Úradu verejného zdravotníctva a koledovanie vo farnosti či naše stretnutia im prispôsobíme. Viac aktuálnych a podrobnejších informácií o tohtoročnom koledovaní prinesieme v predvianočnom čísle Svitania a vo farských oznamoch. Informácie o našich aktivitách a stretnutiach takisto zaznejú v oznamoch a nájdete ich naj na facebookovej stránke eRko Závod či na nástenke vzadu v kostole.

Mária • Foto: archív eRka

Boží pokoj na Butkove

Stalo sa vám už, že ste prišli na miesto, z ktorého sa vám nechcelo odísť? Jeho sila bola taká mocná a vaše naplnenie pokojom také silné, že ste túto chvíľu túžili prežívať nekonečne dlho. Mnohí veriaci takto opisujú svoje pocití z návštevy Litmanovej, Turzovky či Mariánskej hory pri Levoči. Alebo Lúrd, Fatimy, Mariazelli. Jedno z novších miest, na ktoré sa budete chcieť vracať, sa nachádza na Považí. Nedaleko obce Ladce stojí vrch Butkov a na ňom Skalné sanktuárium Božieho milosrdenstva. Najmladšie pútnické miesto na Slovensku.

Postavte kríž

Na počiatku bolo slovo. „Postavte na tejto hore kríž,“ povedal páter Elias Vella pri svojej návštive Považia v roku 2012. A začali sa diať veci. Exorcista a františkánsky minorita z Malty bol na začiatku myšlienky. Generálnemu riaditeľovi Považskej cementárne v Ladciach Antonovi Barcíkovi nebolo viac treba. Z hory Butkov, vysokej 765 m n. m., sa vozil vápencový kameň do všetkých kútot Slovenska. Stavali sa z neho diaľnice, mosty, budovy, kostoly. Kameň môže mať pôvod v období pred 200 mil. rokmi. Miesta po vytáženom kamene volali po zaplnení duchovnom.

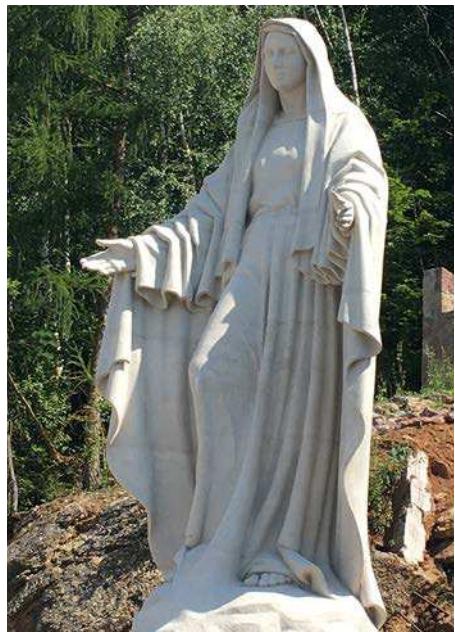
Nájdi si svätca

S výstavbou sa začalo v roku 2013. Novopostavený monumentálny kríž spolu so skalou, v ktorej je ukotvený, meria 12 metrov. V jeho srdci sú umiestnené vzácne relikvie dreva Sväteho kríža. Kríž meria 12 m. No

„Postavte na tejto hore kríž,“ povedal Elias Vella.

nielen tento neprehliadnutelný monument nájdete na Butkove. Prejdete si Krížovú cestu dĺžu 900 m, pokloníte sa pri pamätníku sv. Jána Pavla II. i pamätníku sv. sestry Faustíny, navštívite kaplnku Božieho milosrdenstva aj prekrásny Mariánsky

12-metrový poskytuje impozantný pohľad na Považie.

Mladá, krásna, milujúca. Naša Matka.

Mariánskemu areálu dominuje socha Panny Márie.

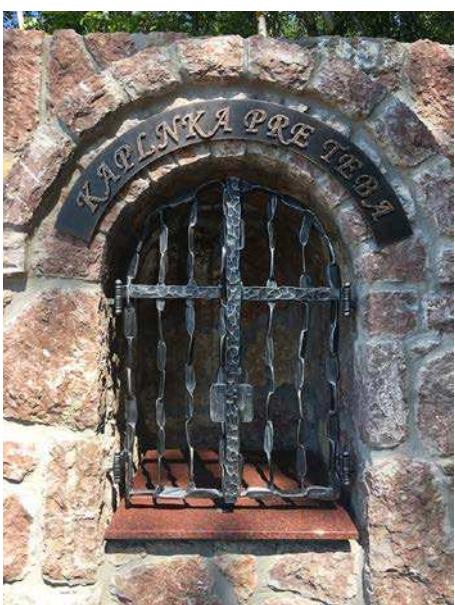
areál s dominantnou sochou Panny Márie. Socha s výrazom tváre plným Božej lásky meria 6 m a stojí na 3 m vysokom podstavci. Neobídete ani relikvie svätcov, prečítate si citáty a hlboké myšlienky vytesané do mramorových dosiek.

Nech je váš oblúbený svätec ktorýkoľvek, určite nájdete jeho stopu v tomto skvostnom sanktuáriu. Už niekoľko rokov chodia na horu Butkov pocítiť Boží dotyk rodiny aj jednotlivci. Ak tam vaše kroky ešte neviedli, neváhajte. Nájde to, o čom možno ani netušíte, že vám chýba.

Ivana • Foto: autorka

Prejdete okolo kaplniek svätých a na konci chodníka je tá vaša. Áno, znie to neuveriteľne, no každý z nás môže byť svätý.

Na prehliadku celého areálu si vyhraďte aspoň poldeň.

Pripravená odpustiť, pofúkať bolestku, poláskat'

Matka v živote každého človeka predstavuje prístav lásky, pocit bezpečia, po-koha a prijatia. Matka je tá, ktorá vytvára domov. Jej náruč je vždy roztvorená. Jej láska nepozná hranice a dáva sa až do krajinosti. A zároveň je len obyčajný človek. Človek obťažený svojimi slabosťami a hriechmi. Človek, ktorý má svoje limity. Človek, ktorý by bez Božej pomoci bol len ničotou. A predsa – svoju matku – najdrahšiu mamku, milujeme všetci. Prihliadame k nej ako k veľkejmu vzoru. Ona nás spolu s otcom z Božej milosti počala a porodila. Ona je tá, ktorá nás nosila pod srdcom. Od počatia sme na nej závislí. Je našou prvou učiteľkou. Vždy pripravená rozdať sa až do krajinosti. Tá, ktorá miluje za všetkých okolností. Vždy pripravená odpustiť, pofúkať bolestku, poláskat'.

Plače v tichosti srdca

Dobré rady do života a pomoc idú ruka v ruke s výchovou, ktorú nám odovzdáva. Teší sa z každej maličkosti, ktorá jej dieťa urobila lepším a silnejším človekom. Raduje sa dvojnásobne, keď sa jej deti tešia. Plače v tichosti srdca a skryte trpí, keď sa jej deťom dejú rôzne krivdy, keď zasiahne choroba, ba aj vtedy, keď sa do srdca malého drobca vkradne smútok a strach. Bez mamy by bol svet chudobný. Dobrotivý Boh nám daroval mamu. Mamu, ktorá napriek všetkým svojím nedostatkom a chybám, je naša, najlepšia na svete. Tá, ktorú milujeme a bez ktorej si život nevieme predstaviť.

Aby nezahynul nik, kto verí

Niekedy sa stane, že nám Boh vezme mamu. Vezme ju k sebe. Vtedy sa cítime pusto ako loď, ktorej

z dohľadu zmizol maják. Loď, ktorá nenachádza prístav. Boh nás však miluje tak veľmi, že „*dal svojho jednorodeného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí.*“ (Jn 3,16). Svojou láskou zašiel až tak ďaleko, že Pán umierajúc na kríži odovzdal svoju Matku. Slovami: „*Hľa, tvoja matka!*“ (Jn 19,27), adresovanými apoštolovi Jánovi, ju odovzdal za matku nielen jemu, ale celému svetu. „*Hľa, Tvoja matka!*“ (Jn 19,27). Áno, Panna Mária je aj Tvojou mamou. Na rozdiel od Tvojej biologickej mamy, Ona je bez poškvrny dedičného hriechu. Ona je najpokornejšia zo všetkých. Ona je dokonalou matkou, ktorej na Tebe záleží.

Do správneho prístavu

Zatvor oči a predstav si svoju mamu. Mysli na všetko to dobré, čo pre Teba urobila, čo pre Teba znamená.

Mysli aj na to, čo Ti chýba u tvojej mamy, čo sa Ti nedostalo. A potom si skús predstaviť miliónkrát lepšiu „verziu“ doplnenú o to, čo Ti chýbal a ešte aj o to, o čom ani nevieš, že Ti chýba a potrebuješ... Náročná predstava však? A predstav si, niekto taký skutočne existuje. Nieko, kto za Teba neustále oroduje u svojho Syna, prosí a chráni. Nieko, kto Ča po Bohu nekonečne miluje a čaká Ča s roztvorenou náručou. Je to Panna Mária. Mária v tichosti čaká na Teba, diéta. Príd k nej s detskou dôverou, príd k nej ako k svojej mame a vlož sa do jej materinskej náruče, povedz jej všetko, čo máš na srdci a ver, že Nebeská mama Ča nikdy neodmietne. Ona Ča vždy dovedie do správneho prístavu. Ku svojmu Synovi.

Sedembolestná Panna Mária vyjadruje vo svojej podstate všetky bolesti Máriinho materstva. Od Simeonovho proroctva, cez útek do Egypta, hľadanie Ježiša v chráme, stretnutie na krízovej ceste, zomieranie na kríži, držanie Pánovho mŕtveho tela v náručí až po Jeho uloženie do hrobu. Mária vždy plnila a plní Božiu vôľu. Prihovára sa za nás u svojho Syna. Bdie nad nami a vyprosuje hojné milosti.

Aj v koronadobe

Sedembolestnú Matku sme dostali za našu národnú patrónku. V roku 1966 ju za hlavnú patrónku Slovenska vyhlásil a ustanobil pápež Pavol VI. a Šaštínsku baziliku určil ako centrum uctievania. K nej sa utiekame

Šaštínska bazilika je centrom uctievania patrónky Slovenska.

v tăžkých časoch, jej sme sa zasväcovali a odovzdávali zvlášť aj tento rok v čase pandémie Covid-19, alebo ako hovoríme v tejto koronadobe. Jej zverujeme pod ochranu celé Slovensko. Zverujme sa jej ako svojej mame, zverujme jej naše rodiny, deti, manželstvá. Zverme jej naše problémy, strachy i obavy a skrze ňu Milosrdnému Ježišovi, aby sme šťastne všetci raz doplávali do toho správneho prístavu, kde nás bude čakať Boh.

Sedembolestná Panna Mária, Tebe slovenská spieva krajinu: Tisíc ráz bud' »Zdravas«, oroduj vždy za nás!
JKS (405)

*Pretože naozaj: Ty si Mať dobrrotivá,
Patrónka ľútostivá, oroduj vždy za
nás národ u svojho Syna.*

JKS (394)

Veronika • Foto: Ivana

Združenie zázračnej medaily aj u nás

Závod – Spoločenstvo Združenie Zázračnej medaily (ZZM) vzniklo v našej farnosti 25. júna 2017. Sestričky zo Spoločnosti dcér kresťanskej lásky sv. Vincenta de Paul priniesli tri kaplnky so sochami Panny Márie Zázračnej medaily. „Našou koordinátorkou sa stala sestra Gemma,“ spomína Terézia Kochová, jedna z iniciátoriek vzniku spoločenstva. „Po svätej omši, ktorú celebroval lazarišta páter Jozef Garaj, sme si prečítali zasvätenie Panne Márii a tri prvé rodiny si kaplnky zaniesli domov.“ V spoločenstve je združených 75 rodín rozdelených do 3 skupín,

ktoré majú na starosti T. Kochová, M. Matoková a A. Rusňáková. Rodiny si kaplnky menia po týždni, zväčša v nedeľu. Každá rodina sa doma spoločne modlí pred kaplnkou.

„Stretávame sa raz do roka, okolo dátumu prvého zjavenia sv. Kataríne Labouré (27. 11. 1830). Venujeme sa spoločnej modlitbe. Modlitby doštávame od sr. koordinátorky z Nitry. Na záver stretnutia sa celé zhromaždené spoločenstvo zasväťime,“ predstavuje aktivity spoločenstva T. Kochová. Závodské Združenie zázračnej medaily už dvakrát organizovalo zbierku Boj proti hladu, do

Tri kaplnky pred naším oltárom.

ktoréj sa zapojili aj deti z rodín spoľačenstva. Pred kostolom predávali medovníkové srdiečka, výťažok bol zaslaný na účet zbierky. 14. ročník zbierky vyhlásený na obdobie od 1. mája 2020 do 30. apríla 2021.

Rajecká Lesná – Združenie Zázračnej medaily oslávilo 10 rokov od svojho vzniku na Slovensku. Jeho členovia sa 25. júla zišli na spoločnej ďakovnej púti v Rajeckej Lesnej, aby ďakovali za všetky milosti, ktoré nám Panna Mária prináša prostredníctvom tohto apoštola. Po úvodnej adorácii a modlitbe posvätného ruženca nasledovala slávnostná svätá omša, ktorú celebroval páter Ondrej Skočík CM. Jozef Garaj v homílii vyzdvihol aj dôležitosť jednoty a lásky v rodí-

ne – ak sa nenájdú v rodine, potom sa nenájdú nikde vo svete. A práve k tomuto zjednoteniu vo viere nás vedie apoštolát podomovej návštevy Panny Márie Zázračnej medaily. Popoludňajšia časť stretnutia patrila svedectvám členov ZZM, ktorí sa podeliili o svoju skúsenosť s pôsobením Panny Márie v svojich životoch. Páter Ondrej Skočík vyzval pútnikov, aby podľa slov Písma vzali svoj kríž a nasledovali Krista práve tam, kde zažívajú svoju každodenosť. Spolu s Pannou Mariou, s jej pomocou a orodovaním majú ruka v ruke kráčať tam, kde ich Boh v svojej prozretelnosti postaví.

Ivana a KN
Foto: archív Svitania a KN

Symboly ZZM v Rajeckej Lesnej.

Medziľudská interakcia a komunikácia

Počas svätej omše by sa ľudia medzi sebou nemali rozprávať – kostol nie je kaviareň. Okrem toho prípadný hovor by určite vyrušoval okolitých veriacich. Známeho, ktorého sme dlhšie nevideli, chceme ho pozdraviť a vo vnútri je od nás ďaleko, stačí skontaktovať pohľadom, pousmiať sa, kývnúť hlavou. Keď s ním chceme prehodiť viac slov, môžeme ho po sv. omši počkať vonku a potom sa s ním porozprávať.

Elementárna slušnosť káže vypnúť si pred vstupom do Božieho chrámu mobilný telefón. Napriek tomu sa môže stať, že počas svätej omše niekomu mobil zazvoní. Jednoducho – sme omylní a treba počítať aj s týmto. V prvom rade ide o našu osobnú koncentráciu na stretnutie s Pánom – ak sme plne sústredení, nikto a nič nás nevyruší. Samozrejme, keď mobil zvoní dlho a blízko, môže nás to znervózniť. Treba vydržať, kým predmetný zvuk prestane – malo by totiž zostať len pri zvonení. Pretože priať hovor v kostole je vyslovene neslušné. To isté platí aj pre esemeskovanie.

V Božom stánku nás môžu na ľudoch vyrušovať aj iné veci: výrazný

parfum, pach tela, cibuľový či cesnakový dych, oblečenie, ktoré cítiť po konzervačnom prípravku alebo cigaretách, uprený pohľad. To všetko zasahuje do našej osobnej zóny. S takýmito okolnostami sa však stretávame aj v bežnom živote, napríklad v hromadnej doprave. I tu sa vedľa seba ocitnú ľudia, čo sa nepoznajú, no musia istý čas vydržať vedľa seba. Ak nám situácia príde už neúnosná, v kostole ju môžeme vyriešiť tak, že sa presunieme na iné miesto alebo – ak je tam voľno – na kraj lavice. Naša osobná zóna tak bude aspoň z jednej strany nerušená.

Ak je človek chorý, smrká a kašle, mal by zostať doma a nešíriť chorobu ďalej. To platí ako pre veriacich, tak i pre kniazov. Keď nie sme prechladnutí a napriek tomu sa nám počas omše chce kýchnuť, urobíme tak do vreckovky. V prípade, že ju nestihнемe vytiahnuť, kýchneme do ľavej ruky (pravá sa podáva). V súčasnej situácii, poznačenej opatreniami proti šíreniu koronavírusu, sa znak pokoja a bratskej lásky vo sv. omši nerealizuje podaním rúk, ale iba úklonom hlavy. Ochudobňuje to však elementárnu medziľudskú ko-

munikáciu, lebo dotyk má z neverbálnych prostriedkov najväčšiu komunikačnú hodnotu.

Oneskorenému príchodu do kostola by sme sa mali vyhnúť, lebo neskôr prichádzajúci ľudia zavše rozptyľujú pozornosť prítomných. A býva veľmi nepríjemné, keď sa vtedy mnoho z nich obráti smerom k dverám... Po vedzme si však, že otáčať sa a obzerať si vchádzajúceho človeka nie je slušné. Tí, čo takto evidujú, kto kedy prišiel, ako bol oblečený alebo upravený, zrejme nechodia do kostola kvôli modlitbe. No účasť na svätej omši je predsa o inom ako o následných klebetáčach.

Zaujímavým komunikačným prvkom sú ruky vo vreckáčoch. Signali-zujú určitú mieru neistoty človeka, lebo mu dávajú istý pocit bezpečia. Treba však zdôrazniť, že v kostole je takýto prejav nepatričný – v tomto prostredí pôsobia oveľa prirodzenejšie zopnuté ruky.

Gabi

Spracované podľa prílohy KN/2011

Otec hovorí dcére:

- Ak dostaneš z tej písomky zlú známku, zabudni, že som tvoj otec. Na druhý deň:
- Čo si dostala z tej písomky?
- A ty si kto?

NA VESELÚ NÔTU

Hovorí jedna farníčka druhej:

- Som rada, že už môžeme chodiť do kostola, ale tá možnosť vypnúť zvuk počas kázne mi bude chýbať.

Zomrel istý technik a prišiel pred nebeskú bránu. Keď uvidel svätého Petra, začal protestovať:

- Prečo už musím zomrieť? Ved' som ešte mladý, mám len tridsať päť rokov!

Svätý Peter sa zamyslel, pozrel sa do záznamov, potom sa obrátil na technika a pokrútil hlavou:

- Kdeže, chlapče. Podľa toho, koľko si si nechal preplatiť odpracovaných hodín, ti táhá na stodvadsať rok.

Väzenský kaplán sa prihovára recividistovi, ktorý už tretíkrát vylúpil pokladňu:

- Synu, keď sa dostaneš na slobodu, rád by som ti pomohol.
- Ďakujem pekne za ponuku, otče, hovorí väzeň. Ale na to potrebujem odborníka.

"Povedzte, James, kto je tu blbec: vy alebo ja?"

"Pán gróf... vy nie ste človek, ktorý by zamestnával blbca."

Pripravil: Pavol

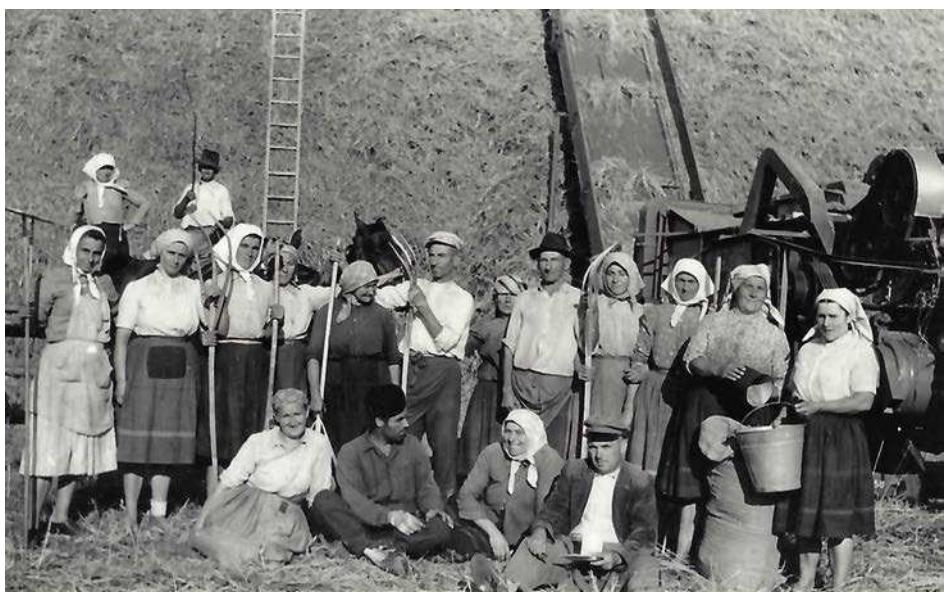
Z lásky k pravde

Tak, ako naše oči potrebujú svetlo, tak náš rozum potrebuje poznáť pravdu. Môj otec **Štefan Valent** sa narodil 4. decembra 1920. Keď mal 8 rokov, jeho otec Imrich Valent odcestoval do Kanady a nikdy sa nevrátil. Keď mal 13 rokov, zomrela mu mama, jediné dieťa Štefana Vrableca. Môjho otca s bratom vychovávali starí rodičia – sedliaci. Po skončení základnej školy otec túžil ísť do ďalšieho učenia. Zbalil sa, bol pripravený vydať sa ráno na cestu. Ale jeho starý otec ráno zavelil: nikde nejdeš! Mal veľké polia, statok, potreboval mladú pomoc.

Vášeň pre elektrinu

Pre môjho otca to bola ďalšia rana osudu. Bol odkázaný na samoštúdium. Mal vášeň pre elektrinu. Ako prvý zavádzal elektrinu do sedliac-

kých domov, dvorov aj maštalí. Zaobstaral si drapáky, lozil po – v tom čase ešte drevených – elektrických stĺpoch a opravoval poistky. Mal doma dielňu, kde opravoval kosač-

Fotografia uverejnená vo Svitane 01/2020 pri rozhovore s paní Helenou Pavelkovou. V minulom čísle sme vás vyzvali, aby ste skontrolovali, či naše čitatelky správne identifikovali ľudí na fotografii. Zdá sa, že sa pomýlili a nie raz 😊

ky, bicykle, vercajchy, vŕtal diery, brúsil nože, pílky, cirkuláre. S pomocou kamaráta si urobil zvárací agregát – zváračku. Pamätam sa, ako sme cez zimné prázdniny prilepovali voňavým lepidlom papier na kovové platničky. My dve so sestrou Martou. V tých časoch bol náš otec v dedine prvým zváračom. Vyrábal kovové záhradky a brány. Na našej bráne si pamätam iniciálky ŠV 1957. Ďalším otcovým úspechom bola miešačka na maltu. Bolo to asi 2 m dlhé plechové koryto, v strede sa otáčala tyč s lopatkami. Celé to stálo na kovových nohách s kolieskami a prípojkou do elektriny. Naša miešačka „chodila“ po celej dedine, lebo vypukol stavebný „boom“.

My, fotografi

Často som počula otca hovoríť: „My, fotografi – amatéri.“ Aj pre fotografovanie mal veľkú vášeň. Nakúpil si knihy, aby sa mohol učiť tomuto umeniu. Mal zväčšovací aparát – zväčšovák. Jeden fotoaparát nemeckej výroby dostał cez vojnu od ruského vojaka. Totiž, keď „došiel front“ do Závodu, náš rodičovský dom sa premenil na ruský vojenský lazaret. Žiadnen Fotolab neexistoval – otec kúpil film 6x8 a vložil ho do aparátu. Doba expozície sa nastavovala ručne podľa počasia, takisto vzdialenosť a zaostrenie. Potom film „vyvolal“ – urobil negatív a sušil ho na šnúrach. Urobil doma tmavú komoru, so sestrou sme asistovali pri vyvolávaní. V jednej miske bola vo-

Autorka príspevku paní Zlatka (vpravo) so sestrou Martou a otcom Štefanom.

vode rozpustená vývojka a v druhej ustaľovač. Potom sme fotografie sušili a zastrihávali okraje.

Milý čitateľ! Ak prídeš na Obecný úrad a na chodbe uvidíš čierno-biele dobové fotografie Závodčanov sediacich na priedomiach alebo pri žatve, regrútov, pohreby či svadby, autorom je môj otec, Štefan Valent. Napriek tomu, že fotografie pochádzajú z archívu Jozefa Šimonoviča.

Fotka s mláťačkou

A pointa na záver. V našej dedine bolo Jednotné roľnícke družstvo založené v roku 1959. Komunis-

ti zobraťi sedliakom polia, úrodu, kravy, kone, majetok. Na fotografii z prvých rokov družstva, ktorá bola uverejnená vo Svitaní a v minulom čísle boli identifikované osoby na nej, som spoznala svoju mamu. Nie všetky mená boli správne. Na zemi sedí skupinár v šiltovke a drží *písanku*. Je to náš sused, kostolník Florián Knotek. Ten bol určený správne. Do *písanky* zapisoval, kto prišiel do roboty, čo robil a podľa toho sa robila ľuďom výplata. V hornom rade złava je žena držiaca hrable, je to pani Terézia Tomanová. Vedľa nej je moja mama Mária Valentová, ďalšia Helena Pavelková. Keď som uvidela fotografiu vo Svitaní, svietielko spomienok mi v hlave zablikalo. Moja mama vtedy povedala: „*Inokedy mja nefocí, enem ftedy, ked mám zaflekovanú zásceru.*“

Zlata

Foto: archív Z. H. a H. P.

Nech sú s nami stále

Máte aj u vás doma starostlivo uschované fotografie svojich predkov, ku ktorým sa viažu krásne životné príbehy? Podelte sa o ne. Oslovte niektorého z členov redakčnej rady, radi o nich napíšeme. Ak tí, ktorí odídu, žijú v našich srdciach, akoby boli s nami stále.

Redakcia Svitanie

TIP NA VOLNÝ ČAS

Uverili by sme?

Prednedávnom do kín zamierili aj tí, ktorí tento druh mestskej popcornovej kultúry neuznávajú. V auguste sa do siete kín v obchodných centrách dostał film Fatima. Už počas premiérového víkendu ho videlo vyše 8700 divákov.

Filmári stáli pred naozaj tăžkou úlohou. Ako stvárnit' zjavujúcu sa Pannu Máriu, víziu pekla, anjela mieru a ako priblížiť slnečný zázrak, ktorý sa viaže k Fatime? Ako to celé nafilmovat', aby to bolo aj verné, ale aby to nebolo smiešne, primitívne či zjednodušujúce?

No dala sa dokopy skupina talentovaných ľudí, ktorí tušili, aké nástrahy sú pred nimi.

Je to prosto veľkorysá americko-portugalská produkcia s hercami prvého rangu. Má to všetky parametre, ktoré čakáte od profesionálne dobre urobeného filmu.

Obdiv si zaslúžia najmä autori scénára. Ale podstatný je príbeh. Ten skutočný je známy, ale urobiť z toho veľkú drámu nebolo jednoduché. Je o ľuďoch, ktorí zažili niečo mimoriadne, neuveriteľné, nadprirodzené, a musia o tom presvedčiť iných. Navyše sú to malé deti bez veľkého vzdelania, znalostí a skúseností.

Nikto im najprv neverí, ani vlastní rodičia, ani kňaz, ani biskup, ani starosta, pre všetkých sú to malí podvodníci.

A všetky tie obvinenia, prenasledovania, podozrenia, musia tie detí ustáť. Zaujímavý je však pohľad na dospelých, ktorí sú konfrontovaní s takouto nevšednou situáciou. Všetci sú unavení, vyčerpaní z vojnových rokov, z utrpenia, strachu, biedy. Deti hovoriace o zázraku im len pridávajú ďalšie starosti.

Zlá doba

Portugalsko sa krátko predtým stalo republikou a krajinou, kde vládnuca strana pretláčala ateizmus. V tom istom roku v Rusku prebrali moc

bolševici a chvíľu sa to javilo tak, že komunistická revolúcia sa bude mašovo šíriť po celom svete. Naozaj tăžké časy, zlá doba. A do toho tri deti s tvrdením, že videli krásnu ženu, ktorá k nim prišla a predstavila sa ako Kráľovná posvätného ruženca. No čistá absurdita, ktorá všetko ešte stáže a komplikuje.

Zjavenia ničia susedské vzťahy v mestečku, komplikujú život mestnemu kňazovi. Narúšajú vzťahy v rodine, mimoriadne kritické je to pre najstaršiu Luciu. Rozpoltený otec, nahnevaná matka. Asi najsmutnejšia scéna filmu je tá, keď matka zo zúfalstva bije svoju dcéru. Ako veľmi v tej chvíli rozumieme tej strhanej žene, jej bezmocnosti, bo-

lesti, hnevu!

Dobre je zachytená atmosféra malého mesta s utrápenými matkami, ženami, ktorých muži bojujú kdesi na fronte a stále sa boja o ich život. Z frontu sa občas vrátia domov chlapí – kaliky. Priveľa chudoby, biedy, trápenia. A zrazu sú tu tie deti a ich tvrdenia. Ale niektorí túžia po nádeji a načuvajú tým detom. Lebo čo iné môžu robiť? Nemajú ako zastaviť zabíjanie, utrpenie, vojnu. Cítia sa bezmocne, ale tie deti majú návod, radu, víziu. Od ženy, ktorá prišla od kialsi zhora. Viera či odriekanie ruženca tu má celkom iný rozmer ako v našej dobe a pomeroch. Je to existenciálna záležitosť.

Logika inej dimenzie

Najfascinujúcejšie sú samozrejme tie deti, ktoré dostanú poslanie pre-sahujúce ich schopnosti, možnosti, skúsenosti. Je proti nim celý svet, aj ich najbližší a ešte si samy dobrovoľne ukladajú utrpenie. Ani tá Pani, ktorá sa im zjavuje, im najprv nepomáha. Veď by stačilo pár jednoduchých zázrakov hneď na začiatku a ľudia by rýchlo pochopili, že je tu čosi mimoriadne, že musia detom veriť.

Ale v tom filme vidíte, že to celé – napriek zdanlivej absurdnosti – má logiku inej dimenzie. Môžeme a nemusíme ju prijať. Máme slobodnú vôľu.

Film má takmer dve hodiny, od začiatku do konca je to skutočná dráma, v ktorej rozumiete motiváciám všetkých, aj tých negatívnych hrdinov. Rozumiete, prečo robia to, čo robia. A nemôžete si vydýchnuť, bojíte sa o tie deti, ale aj o tých zmätených, ubolených dospelých, ktorí si so situáciou nevedia dať rady.

Nielen pre veriacich

Nie je to len film pre veriacich. Film je aj o tom, ako ľahko prijíname niečo, čomu celkom nerozumieme, s čím nemáme skúsenosť a čoho sa aj bojíme.

Iste, keď už je všetko dovolené, potvrdené, schválené, tak je príjemné putovať niekam do Fatimy a obdivovať statočných vizionárov. Ale ten film vás stavia pred otázkou, ako by sme celú tú vec vnímali vtedy. Uverili by sme tomu?

Natočiť film tak, aby nepoburoval veriacich, teológov, znalcov zjavení a aby zároveň zaujal aj iné skupiny divákov, aby teda neboli gýcom, nudou či zlátaninou, to je naozaj ľahká úloha. Ale keď sa čosi také podarí, je to svojím spôsobom zázrak.

Spracované podľa: postoj.sk

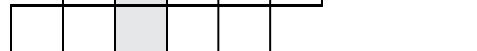
Foto: Continental Film

SVITANÍČKO

Tretia Božská osoba

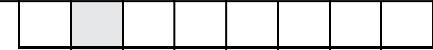

Trikrát zaprel Ježiša

Zradca Ježiša

Mesto narodenia Ježiša

Miesto narodenia Ježiša

Otec Ježiša

Miesto ukrižovania Ježiša

Vládca, ktorý odsúdil Ježiša

Utrecht Ježišovi šatkou tvár

Prorok, ktorý Márii predpovedal bolestný život

Neveriaci apoštol

Mesto, kde Ježiš vyrastal

Ježišova matka

Zbraň, ktorou Ježišovi prebodli bok

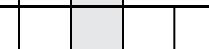

Koľko bolo apoštolov?

Koľko apoštolov zostało pod krížom?

Nápis na kríži

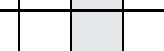

Záver modlitby

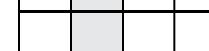
Číslo plnosti

Miláčik Ježiša, apoštol

Nástroj Ježišovej smrti

Sväté písmo

Matka Panny Márie

Pripravil: Samko

TÉMA DŇA

Galavečer OTÓ 2020

Každého, kto mňa vyzná pred ľuďmi, aj ja vyznám pred svojím Otcom, ktorý je na nebesiach. Ale toho, kto mňa zaprie pred ľuďmi, aj ja zapriem pred svojím Otcom, ktorý je na nebesiach. Mt 10,32-33

V sobotu 5. septembra večer odvysielala verejnoprávna televízia RTVS priamy prenos slávnostného galavečera zo Slovenského národného divadla v Bratislave s vyhlásením výsledkov 20. ročníka diváckej ankety o najpopulárnejšie osobnosti a programy televíznej obrazovky za rok 2019. Nepozeral som tento prenos nikdy v minulosti a ani tento rok. Bol som však upozornený na tento galavečer platformou kresťanských aktivistov s názvom CitizenGO – poukázala na to, že počas celého galavečera sa zosmiešňovala a urážala kresťanská viera.

Keď som si späť pozrel časť programu, bol som zhrozený z toho, ako ďaleko môže zájsť snaha o senzáciu a neúcta ku kresťanstvu. Na prvom mieste v programe parodovali Sväté písma, Prológ Evanjelia podľa Jána, o príchode Krista na svet: „*Na počiatku bolo svetlo z televízneho prijímača. Svetlo žiarivejšie než ľudský úsmev po negatívnom teste na covid.*“ Potom si vytvorili vlastného „boha showbiznisu“, ktorý je panovačný, márnivý

a strašne nespravodlivý. Sedí v budove Proxenta na Račianskom mýte v Bratislave.

To však nestačilo. V priestore kostola traja muži v rúchach rehoľných sestier, ako sudičky, dávali do vienka televízne prednosti. Vrcholom urážania však bolo, keď sa traja nominanti na speváka roka spovedali zo všetkých svojich showbiznisových hriechov a ako spovednicu použili záchodové kabinky. Nakoniec bolo Desatoro Božích prikázaní pretvorených na desať pravidiel showbiznisu. A toto všetko sa udialo na obrazovke našej verejnoprávnej televízie!

Jeden z účastníkov spovedania na záchode, hudobník a spevák Ondrej Kandráč, sa neskôr za svoje účinkovanie ospravednil. Viac odvahy mal producent Ján Mojto, ktorý sa podákoval „naozajstnému Bohu“. Hrdinkou večera bola pre všetkých speváčka Sima Martausová, ktorá pôvodne začínala ako gospelová speváčka a vyhrala cenu v kategórii Speváčka roka. Priamo na pódiu

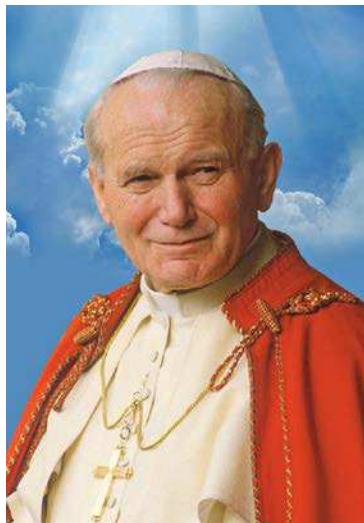
povedala: "A nechcem zabudnúť poďakovať tomu najdôležitejšiemu pre mňa - Pánu Bohu, ktorý je teda pre mňa trochu iný ako ten z tých dokrútok. Teda dosť iný, vlastne úplne iný. Takže Pánu Bohu ďakujem hlavne, pretože on mi dal ten dar, že sa o svoje piesne môžem s ľuďmi deliť. **A preto sa nikdy nebudem zaňho hanbiť, ani si z neho robiť srandu. Pekný večer ešte.**" Takto speváčka Sima Martausová nielenže poukázala na prízemnosť a nevkus urážania Boha, ale hlavne vyznala otvorené a odvážne svoju vieru.

Je pre mňa zarážajúce, ako si vôbec môže dovoliť verejnoprávna televízia, ktorá je nami financovaná, robiť „srandu“ a show z nášho Boha. Ak už ani vo verejnoprávnej televízií nemajú bázeň pred Bohom a nemajú úctu a rešpekt pred vierou... Neviem si predstaviť niečo takéto v inej krajinе a s iným vierovyznaním. Alebo to nám, kresťanom neprekáža a je nám to jedno? Mne to nie je jedno. Aj preto som podpísal petíciu na stránke <https://citizengo.org/sk> so žiadostou RTVS o ospravedlnenie za výsmech z kresťanskej viery. Doteraz sa vedenie televízie oficiálne nevyjadrilo. Za všetkých tvorcov galavečera sa modlím: *Otče, odpust' im, lebo nevedia, čo robia! Lk 23,34*

Richard

BUDE VÁS ZAUJÍMAŤ

Pápeži – rekordéri

Emeritný pápež Benedikt XVI. sa stal najdlhšie žijúcim pápežom. Joseph Ratzinger sa narodil v Nemecku 16. apríla 1927. V piatok 4. septembra prekonal Lea XIII., ktorý zomrel v roku 1903 vo veku 93 rokov, štyri mesiace a tri dni.

Pápež František je zase rekordérom v počte kanonizácií. Za sedem rokov svojho pontifikátu vyhlásil 898 nových svätých, viac ako všetci pápeži za posledných 421 rokov cirkevnej história vrátane Jána Pavla II. (ten vyhlásil 482 svätých). Stalo sa tak hlavne kvôli kanonizácii vyše 800 mučeníkov z Otranta v roku 2013, ktorých zabili Turci v roku 1489. Celkový počet je takmer 15 tisíc.

• red -

ZO ŽIVOTA SVÄTÝCH

Sväty Hieronym

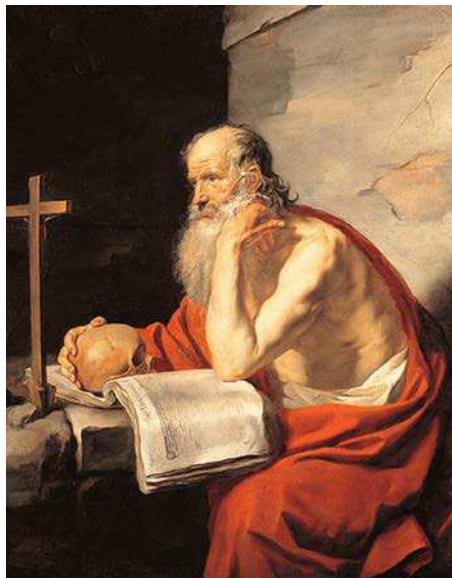
kňaz a učiteľ cirkvi

„Kto nepozná Písmo, nepozná Krista“

Sv. Hieronym, plným menom Sophronius Eusebius Hieronymus, sa narodil v Stridone (pravdepodobne v blízkosti dnešnej L'ubľany) okolo roku 347 v kresťanskej rodine, ktorá mu zabezpečila solídne vzdelanie a poslala ho do Ríma na hlbšie štúdiá. V mladosti ho pritáhoval svetský život, no prevládla v ňom túžba a záujem o kresťanské náboženstvo.

Približne v roku 366 Hieronym prijal krst a vydal sa na cestu asketického života. Začlenil sa do skupiny horlivých kresťanov. Potom sa vybral na Východ a žil ako pustovník v kalcidskej púšti južne od Aleppa. Zdokonalil sa v gréctine, začal študovať hebrejčinu, prepisoval patristické kódexy a spisy. Meditácia, samota a neustály kontakt s Božím slovom zvýšili jeho kresťanskú citlivosť.

V roku 382 sa prestáhal do Ríma, kde ho pápež Damaz prijal za sekretára a poradcu. Damaz poveril Hieronyma revíziou latinského prekladu Nového zákona. Niektorí ľudia z rímskych aristokratických kruhov si ho zvolili za duchovného vodcu a

učiteľa metodického prístupu k posvätným textom. Po smrti pápeža Damaza Hieronym odišiel z Ríma a vydal sa na púť. Najskôr do Svätej zeme, tichého svedka Kristovho pozemského života, potom do Egypta, vyvolenej krajiny mnohých mníchov. Napokon sa v roku 386 usadil v Betleheme, kde bol z veľkodušnosti urodzenej Paoly postavený mužský a ženský kláštor a „so spomienkou na Máriu a Jozefa, ktorí sa nemali kde uchýliť“ aj útulok pre pútnikov prichádzajúcich do Svätej zeme.

Hieronym zostal v Betleheme až do smrti a neustále intenzívne pracoval: pokračoval v preklade Starého zákona z hebrejčiny do latinčiny, písal komentáre k biblickým knihám, listy, historické knihy, polemické spi-

sy a homílie. Obhajoval vieru, rázne oponoval rozličným bludom, povzbudzoval mníchov k dokonalosti. Mladých študentov učil o klasickej a kresťanskej kultúre a pastoračne sa venoval pútnikom, ktorí navštievovali Svätú zem.

Zomrel vo svojej cele v Betleheme, nedaleko Jaskyne narodenia 30. septembra 419 alebo 420. Pochovali ho v betlehemskej jaskyni, v ktorej tak dlho žil. V 13. storočí preniesli jeho telo do Ríma a uložili ho do baziliky Santa Maria Maggiore.

Najvýznamnejším dielom sv. Hieronyma je nepochybne jeho preklad Svätého písma do latinčiny. Poznáme ho pod menom Vulgata a na Tridentskom koncile bol uznaný za „oficiálny“ text latinskej Cirkvi.

Pápež Bonifác VIII. ho v roku 1295 vyhlásil za učiteľa Cirkvi. Hieronym sa pokladá za najväčšieho učiteľa vo vykladaní Svätého písma a spolu so sv. Ambrózom a sv. Augustínom patrí medzi veľkých cirkevných otcov západného kresťanstva.

Hoci Hieronym neboli kanonizovaný, uctieva sa v Cirkvi ako svätý.

K jeho atribútom patria kardinálsky klobúk a lev. Spomienka sa slávi 30. septembra.

„Ak je niečo, čo uprostred utrpenia a zmätkov života môže zabezpečiť rovnováhu, tak je to podľa môjho presvedčenia rozjímanie o Svätom písme a jeho znalosť.“

Sv. Hieronym

Pripravil: Pavol • Zdroj: internet

Modlitba s vôňou dreva

Tá správa prišla nečakane a zaskočila všetkých. Dotíklo srdce nášho závodského rezábára **Milana Húška** (+ 60).

Odišiel náhle – z dielne plnej voňavého dreva, od rozrobenej roboty, od skvelých nápadov a hlavne od svojej mamičky Heleny. Tvrdý lokálpatrion vedel získať pre svoje idey podporu obyvateľov obce aj zohnať na ne financie. Výsledkom sú rekonštruované aj novopostavené Božie muky, ktoré nesú jeho rukopis. Na slávu Božiu jeho ruky vytvorili nie jeden artefakt v Kostole sv. Michala

Božia muka na križných cestách. Pán farár Peter Kudláč ju posvätil v roku 2013.

archanjela či v Kaplnke Božského srdca Ježišovho na Húškoch. Jeho modlitbou bola práca s drevom. Nachádzal v ňom tisícky tvarov a tajomstvá, ktoré bežný človek nevidí. Jeho okná, dvere, zárubne, poličky či skrine sú pýchou aj našich domácností.

Milan, budeš nám chýbať. Nech je Ti Náš Pán spravodlivým sudcom. Odpočívaj v pokoji v Jeho náručí.

Božia muka k úcte Sedembolestnej Panny Márie. Tako vyzerala pred tým, ako sa jej dotkli ruky majstra Milana.

SPOMÍNAME

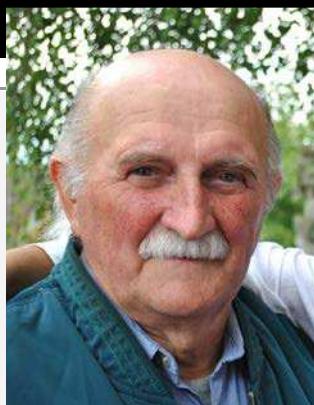
1. septembra sme si pripomenuli nedožité **80. narodeniny** nášho manžela, otca, dedka a pradedka

Imricha ILAŠA.

Vždy nám krásne a s pohnutím v hlase rozprával so svojich starých rodičoch. Nezabudol pripomenúť: „Ak budete o tých, ktorí odišli do večnosti, rozprávať svojim deťom, budú navždy žiť vo vašich srdciach.“

S láskou im o Tebe rozprávame,

manželka Anka a deti Ivanka
a Mirek s rodinami

POZVÁNKA

Pôst a púť za kňazov

Hnutie Modlitby za kňazov aj v tomto roku pozýva k pôstu a modlitbám za kňazov. S ohľadom na náročné obdobie pandémie a s ním spojené mimoriadne opatrenia sú v tomto roku modlitby za našich duchovných otcov zvlášť potrebné. 40-dňová reťaz pôstu a modlitieb potrvá od sviatku Sedembolestnej Panny Márie, teda **od 15. septembra do 24. októbra.**

Je možnosť vybrať si ľubovoľný deň a zapísat' sa do tabuľky, ktorá je vystavená v kostole pri časopisoch.

Púť za kňazov sa uskutoční **25. októbra** v Bazilike Sedembolestnej Panny Márie v Šaštíne. Začne sa o 9.30 h vystavením relikvie srdca sv. Vianneya a pokračovať bude krížovou cestou za kňazov. Nasledovať budú chvály v podaní MZK bandu a svedectvá. Sv. omšu o 11.00 h bude celebrovať Mons. Jozef Haľko. Popoludní vystúpi s prednáškou otec František Moško.

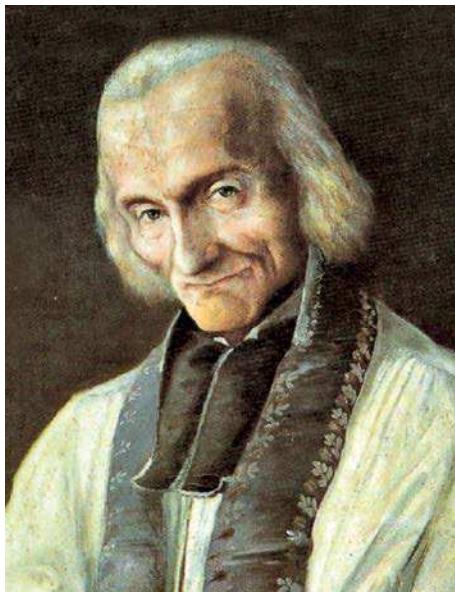
• red -

Za čo sa postiť a modlit?

Naše obety a modlitby potrebujú aj kňazi starí a chorí. Kňazi so zraneným srdcom, spútaní rôznymi závislostami, alebo takí, ktorí sa cítia vyhorení. Pôst môže obetovať za pastiera vo svojej farnosti, za kňaza, ktorý t'a krstil, vyslúžil ti sviatosti alebo ti najviac pomohol na ceste k Bohu. Pôst môže obetovať aj za nové povolania do kňazstva.

Modlitby za kňazov

Sv. Ján Mária Vianney

patrón kňazov
a dobrej svätej spovede

Všemohúci a milosrdný Bože,
ty si obdaril svojho kňaza Jána Vianneya
horlivostou za spásu duší; prosíme tā,
na jeho príhovor daj nám milosť, aby sme
aj my Kristovou láskou získvali pre teba
našich bratov a sestry a s nimi dosiahli
večnú spásu.

Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho
Syna, ktorý je Boh a s tebou žije a kraľuje
v jednote s Duchom Svätým
po všetky veky vekov. Amen.

(Modlitba z Liturgie hodín)

FARSKÁ MATRIKA

Sviatost' krstu prijali

Rebeka Drahošová	*	██████████	krst: 04. 07. 2020
Patrícia Matoková	*	██████████	18. 07. 2020
Matej Kudláč	*	██████████	26. 07. 2020
Nella Alžbeta Rakovická	*	██████████	26. 07. 2020
David Petráš	*	██████████	09. 08. 2020
Nela Pieštánská	*	██████████	09. 08. 2020
Michael Prachár	*	██████████	09. 08. 2020
Ema Szabóová	*	██████████	09. 08. 2020
Jakub Hajdin	*	██████████	23. 08. 2020
Matúš Kunštek	*	██████████	13. 09. 2020
Dominik Matlovič	*	██████████	13. 09. 2020

Manželstvo uzavreli

Erik Filípek a Annamária Poláková	01. 08. 2020
Juraj Zamborský a Zuzana Mederová	07. 08. 2020
Erik Blažek a Frederika Poláková	05. 09. 2020
Richard Egl a Luna Matičič	26. 09. 2020

Do večnosti sme vyprevadili

pohr.:

René Reif	† 16. 07. 20	20. 07. 2020
Viktor Jablonický	† 26. 07. 20	28. 07. 2020
Jozefína Horváthová, rod. Hollá	† 07. 12. 19	06. 08. 2020 (ul. urny)
Ladislav Horváth	† 15. 12. 19	06. 08. 2020 (ul. urny)
Mária Kunšteková, rod. Smrtičová	† 09. 08. 20	11. 08. 2020
Michal Hrúz	† 10. 08. 20	13. 08. 2020
Milan Húšek	† 05. 09. 20	09. 09. 2020
Jiří Kučera	† 16. 05. 98	12. 09. 2020 (ul. urny)
Mária Kučerová, rod. Horváthová	† 19. 12. 19	12. 09. 2020 (ul. urny)
Josef Ševeček	† 30. 08. 20	12. 09. 2020 (ul. urny)

pripravuje pre záujemcov

KURZ LEKTOROV A ŽALMISTOV

10. 10. 2020

v čase od 8.30h - 15.30h

Aula RKCMBF UK,
Kapitulská 26

Program

8.30h - sv.- omša v kaplnke seminára

9.15h - registrácia účastníkov

9.30h - 15.30h - program prednášok s obedom

- "Moje slovo urobí..., čo som si želal" Iz 55,11 (Jozef Jančovič)
- "Stôl Božieho slova v liturgii" (Vladimír Kiš)
- "Gramatické a fonetické zásady pri čítaní a technika jeho prednesu" (Eva Žilineková)
- "Konkrétne ukážky čítania a cvičenia účastníkov" (Eva Žilineková)

15.30h - odovzdanie certifikátov a ukončenie kurzu

Registrácia a prihlásenie na obed: kurzlektorov@iskra.sk

(účastnícky poplatok - 5 €)

